

Filmowe godziny wychowawcze

Scenariusze lekcji

CZ.2

- ✓ *Obiecates*
- ✓ *Czcij ojca swego i matkę swoją*
- ✓ *Nie zabijaj*
- ✓ *Mitość*

Autor scenariuszy:
Jolanta Horosin-Klamra

Wydawnictwo WAM
Studio INIGO
2013

**Propozycja wykorzystania filmu edukacyjnego
OBIECALEŚ
podczas lekcji wychowawczej**

Temat: POLEGAĆ JAK NA ZAWISZY, CZYLI O TYM,
JAK NIE RZUCAĆ SŁÓW NA WIATR.

Przedmiot: lekcja wychowawcza

Etap edukacyjny: gimnazjum, szkoły ponadgimnazjalne

Czas trwania: 45 minut

Cel główny:

- ukazanie roli słów (w tym: obietnicy, przysięgi) w relacjach międzyludzkich
- uświadomienie problemu odpowiedzialności za słowa i konsekwencji naruszenia norm w tym względzie

Cele szczegółowe, uczeń:

- definiuje pojęcie: obietnica, przysięga, ślubowanie
- dostrzega rolę i rangę słowa
- wskazuje i charakteryzuje związki frazeologiczne dotyczące roli słowa w relacjach międzyludzkich
- poznaje cytaty związane z tematem lekcji; doskonali sztukę interpretacji tekstu
- rozwija umiejętność pracy z filmem edukacyjnym; doskonali sztukę analizy i interpretacji w kontekście tematu lekcji
- doskonali umiejętność analizowania zagadnienia i formułowania sądów, własnych opinii
- doskonali sztukę pozyskiwania informacji ze źródeł
- doskonali sztukę sporządzania notatek

Metody pracy:

- dyskusja, rozmowa

- analiza filmu
- praca w grupach
- mapa mentalna
- wyszukiwanie informacji

Środki dydaktyczne:

- komputer z projektorem lub tablica interaktywna
- film edukacyjny Wydawnictwa WAM *Obiecałeś*
- źródła encyklopedyczne np. Słownik frazeologiczny, Księga cytatów, zasoby Internetu
- karteczki z ćwiczeniami lub slajdy
- tablica zwykła lub interaktywna do sporządzania notatek

Przebieg lekcji:

I. Wprowadzenie do tematu zajęć:

1. Ćwiczenie:

Zinterpretuj wyrażenia zawarte w temacie zajęć.

a) *polegać jak na Zawiszy* – ufać komuś całkowicie

Zwrot pochodzi od imienia Zawiszy Czarnego z Garbowa herbu Sulima, polskiego rycerza i dyplomaty, uczestnika bitwy pod Grunwaldem, który już za życia cieszył się dobrą sławą „rycerza bez skazy i zmayı”. Przeszedł do historii jako człowiek prawy, wiernie służący królowi, broniący wiary aż do śmierci; wzór cnót rycerskich.

b) *rzucić słowa na wiatr* – nie przywiązywać wagi do tego, co się komuś mówi, obiecuje

2. Ćwiczenie: Słowo zakłete w języku.

Nauczyciel rozdaje karteczki lub wyświetla slajdy z tabelką.

Polecenie: Dopasuj do wyrażen i związków frazeologicznych, mających w swej konstrukcji wyraz „słowo” lub „obietnica”, właściwe opisy znaczeń.

<i>Trzymać (kogoś) za słowo</i>	Żądać od kogoś spełnienia jego obietnicy
<i>Wpaść komuś w słowo</i>	Przerwać czyjąś wypowiedź, by coś powiedzieć
<i>Na słowo honoru</i>	O czymś, co się ledwie trzyma, jest niepewne, co nie ma realnych, pewnych podstaw swego bytu, o czymś, co działa cudem
<i>Nie pisać (o czymś) ani słowa</i> <i>Nie pisać słowem</i>	Zachować milczenie w jakiejś sprawie, nie zdradzać się z czymś, nie nie wyjawiać
<i>Słowo po słowie</i>	Przechodząc kolejno do następujących po sobie fragmentów tekstu, zdań, słów; systematycznie, stopniowo śledząc, wypowiadając, pisząc cały tekst
<i>Słowo w słowo</i>	Bardzo dokładnie, wiernie; wszystko, niczego nie opuszczając
<i>Święte słowa</i>	Trafna, celna i mądra uwaga
<i>Łapać (złapać) kogoś za słowo</i>	Złośliwie interpretować czyjąś wypowiedź, przyczepiać się do szczegółów
<i>Nie przebierać w słowach</i>	Nie wystrzegać się słów nieprzyzwoitych, niecenzuralnych, nie unikać wulgaryzmów
<i>Nie powiedzieć (jeszcze) ostatniego słowa</i>	Nie wyzyskać wszystkich możliwości w uprawianej dziedzinie, a dotychczasowe osiągnięcia traktować jako zapowiedź kolejnych sukcesów; nie ustawać w dążeniu do celu
<i>Gra słów</i>	Dowcip, żart oparty na wieloznaczności lub podobieństwie brzmienia wyrazów
<i>Nie powiedzieć złego, marnego słowa (komuś, o kimś)</i>	Nie mieć komuś nic do zarzucenia, nie powiedzieć o nim nic złego
<i>Obiecywać gruszki na wierzbie</i>	Czynić nierealne obietnice, mamić
<i>Obiecywać (komuś) złote góry</i>	Mamić kogoś korzyściami materialnymi, bogactwem, często bez możliwości lub zamiaru spełnienia obietnic

Jeśli znasz, podaj inne wyrażenia.

Przykładowe wskazania:

dotrzymać słowa, dać (komuś) słowo, puste słowa, prorocze słowa, rozumieć się bez słów, nie dać komuś dojść do słowa, ważyć słowa, liczyć się ze słowami, być z kimś po słowie, zabić słowem, zranić słowem, słowo się rzekło, czule słówka, dobrej głowie, dość po słowie, obietniki cacanki.

Objaśnienia zwrotów na podstawie Słownika frazeologicznego WN PWN pod red. S. Bąby i J. Liberka.

II. Analiza zagadnienia ujętego w temacie lekcji:

1. Na podstawie dostępnych źródeł (encyklopedie, zasoby Internetu) wyjaśnij znaczenie pojęć: obietnica, przysięga, ślubowanie.

Obietnica

– zapewnienie zrobienia, załatwienia lub dania komuś czegoś. Przymierzenie. (*Słownik języka polskiego PWN*)

Przysięga

– uroczyste zapewnienie o prawdziwości tego, co się mówi, wypowiedziane zwykle w słowach ustalonych zwyczajowo. (*Słownik języka polskiego PWN*)

– uroczysta wypowiedź o ustalonym uprzednio tekście (np. rota przysięgi). Złożenie przysięgi stanowi gwarancję przestrzegania umowy, dotrzymania zobowiązania, wywiązania się z powinności. (*Wikipedia*)

Ślubowanie

– konwencjonalna, sformalizowana i uroczysta deklaracja składana przez osobę, która publicznie zobowiązuje się (przymierza, obiecuje) osiągnąć określony cel lub przestrzegać określonych zasad (np. prawnych lub etycznych). Polega na ustnym wygłoszeniu ustalonych słów, a często także własnoręcznym podpisaniu samego tekstu. Ślubowanie może być złożone wobec Boga albo wobec ludzi, w tym wobec określonego podmiotu (organu). (*Wikipedia*)

2. Czy znasz jakieś formalne deklaracje zobowiązujące do przestrzegania określonych zasad? Wypisz na tablicy.

Przykładowe odpowiedzi:

– przyrzeczenie lekarskie (dawniej przysięga Hipokratesa, w Europie deklaracja genewska)

- przysięga wojskowa
- przysięga małżeńska
- przysięga prezydenta
- przyrzeczenie harcerskie
- ślubowanie na ucznia, urzędnika
- inne

Dla zainteresowanych:

Korzystając z dostępnych źródeł przytocz tekst wybranej przysięgi lub przykładowego przyrzeczenia albo rotę ślubowania.

3. Rozważ, jakie mogą być konsekwencje niedotrzymania słowa?

Motto: „Bo kto przysięgę naruszy, ach, biada jemu, za życia biada! I biada jego złej duszy!”, Adam Mickiewicz

Przykładowe odpowiedzi:

- zawiedzione zaufanie
- osłabienie więzi (rodzinnych, przyjacielskich, uczuciowych, towarzyskich, zawodowych)
- utrata honoru i czci
- zły wizerunek, zła reputacja
- skutki prawne
- inne

4. Rola słów w świecie ludzkim. Określ, jakie znaczenie ma zdolność człowieka do posługiwania się słowem?

Motto:

„Chodzi mi o to, aby język giętki powiedział wszystko, co pomyśli głowa”, Juliusz Słowacki

„Odpowiednie dać rzeczy – słowo”, Cyprian Norwid

Przykładowe odpowiedzi:

- słowa umożliwiają komunikację werbalną (słowną); przekazują informacje

- słowa wyrażają stany, emocje i uczucia, wyjaśniają poglądy itp.
- słowa świadczą o kulturze słowa, określają etykietę np. powitania, pożegnania, prośby, przeprosiny
- słowa mogą mieć moc sprawczą np. w *Biblii* opis stworzenia świata przez Boga za pomocą słowa: „Na początku było Słowo, a Słowo było u Boga, i Bogiem było Słowo” lub obraz tworzenia poetyckich światów przez artystę słowa (poetę)
- pełnią funkcję magiczną w języku np. zaklęcia, przekleństwa
- mają funkcję terapeutyczną (leczą)
- inne

III. Projekcja filmu *Obiecałeś*

1. Krótka analiza scenki filmowej

a) Na czym polegał dylemat Jurka, jednego z bohaterów filmu?

Przykładowe odpowiedzi:

- czuł się zmuszony wybierać między dziewczyną a bratem
- nie wiedział, jak pogodzić sprzeczne plany
- wyżej cenił swoje osobiste zamierzenia
- nie traktował młodszego brata dość poważnie
- inne

b) Co zyskał Jurek, kiedy wywiązał się z obietnicy i zajął młodszym bratem?

Przykładowe odpowiedzi:

- dobre samopoczucie, zadowolenie z obrotu spraw
- brak poczucia winy z powodu niedotrzymania obietnicy
- zaufanie i radość młodszego brata
- zaufanie swojej dziewczyny
- wizerunek odpowiedzialnego brata i życzliwego człowieka
- wziął niespodziewanie udział w emocjonującej i integracyjnej zabawie
- poznał bliżej dziewczynę (osobę otwartą, wyrozumiałą, życzliwą, pogodną)
- przyswoił sztukę dobrego kompromisu

- przekonał się o możliwości rozwiązania problemu przez pogodzenie spraw
- inne

IV. Ćwiczenie:

Zapoznaj się z fragmentami literackimi na temat roli słowa w relacjach międzyludzkich. Scharakteryzuj krótko sens myśli zawartych w poniższych fragmentach.

a) Wiesław Myśliwski, *Kamień na kamieniu* (fragment):

„Bo słowa to wielka łaska. Cóż ma tak naprawdę człowiek więcej prócz słów dane? I tak nas wszystkich czeka kiedyś wielkie milczenie, to się jeszcze namilczymy. Może przyjdzie nam ściany z bólu drapać za najmniejszym słowem. I każdego słowa niewypowiedzianego na tym świecie do siebie będziemy jak grzechów żałować. Tylko że będzie za późno. A ileż takich słów niewypowiedzianych zostaje w każdym człowieku i umiera razem z nim, i gnije z nim, i ani mu potem w cierpieniu nie służy, ani w pamięci. To po co jeszcze sami sobie zadajemy milczenie?”

Przykładowy komentarz:

- refleksja o konieczności rozmowy między ludźmi, by nie pominąć słowem ważnych tematów, uczuć i emocji, o utrwalaniu pamięci w słowach

b) Tadeusz Różewicz, *Słowo* (fragment):

„słowa zostały zużyte
przeżute jak guma do żucia
przez młode piękne usta
zamienione w białą
bańkę balonik
osłabione przez polityków
służą do wybielania
zębów
do płukania jamy
ustnej (...)”.

Przykładowy komentarz:

- refleksja o utracie rangi słowa we współczesnych czasach, o destrukcyjnej sile słów, które są puste i pozbawione znaczenia, kłamliwe; które ranią i zabijają zamiast bronić prawdy, ocalać wartości i uczucia czy budować dobro w świecie.

c) „Daj mi właściwe słowo i odpowiedni akcent, a poruszę świat”, Joseph Conrad

Przykładowy komentarz:

- słowo ma wielką siłę w życiu i w literaturze; posiada moc sprawczą, może kreować świat realny i fikcyjny.

V. Wnioski:

Warto, by człowiek uświadomił sobie potęgę słowa. Wypowiadane w formie obietnicy czy przysięgi słowa zobowiązują nas do wypełnienia złożonych przyrzeczeń. Człowiek dotrzymujący słowa budzi szacunek i zaufanie, buduje swój wizerunek człowieka godnego, odpowiedzialnego, na którym można polegać, który nie zawiedzie. Złamanie przysięgi rodzi konsekwencje moralne, społeczne lub prawne.

Wartość i ranga słowa ujawnia się już w Biblii i powraca w wielu tekstach literackich, co świadczy o tym, iż zagadnienie ma wymiar ponadczasowy, stanowi uniwersalne doświadczenie człowieka.

VI. Zadanie domowe (dla chętnych):

Przygotuj prezentację multimedialną lub napisz rozprawkę na temat roli słowa w relacjach międzyludzkich na podstawie literatury i sztuki (muzyki, filmu, malarstwa). Określ swój stosunek do poruszanej kwestii.

**Propozycja wykorzystania filmu edukacyjnego
CZCIJ OJCA SWEGO I MATKĘ SWOJĄ
podczas lekcji wychowawczej**

Temat: *CZCIJ OJCA SWEGO I MATKĘ SWOJĄ.*

W TROSCE O SZACUNEK, MIŁOŚĆ, ZROZUMIENIE.

Przedmiot: lekcja wychowawcza

Etap edukacyjny: gimnazjum, szkoły ponadgimnazjalne

Czas trwania: 45 minut

Cel główny:

- ukazanie roli biologicznych i społecznych więzi rodzinnych
- uświadomienie wartości pozytywnych relacji w rodzinie
- kształtowanie świadomości obowiązku dzieci wobec rodziców i rodziców wobec dzieci.

Cele szczegółowe, uczeń:

- definiuje pojęcie: czcić, szanować, autorytet; uświadamia sobie wartość tych pojęć
- określa rolę i funkcję relacji rodzinnych (rodzice – dzieci, dziadkowie – dzieci)
- dostrzega siłę więzów rodzinnych i wartość życia w rodzinie
- rozwija w sobie postawę świadomego swych słów, gestów i działań członka rodziny
- rozwija w sobie potrzebę pielęgnowania dobrych i zdrowych relacji w rodzinie
- utrwała sobie daty związane z świętami rodzinnymi
- poznaje cytaty dotyczące matki i ojca; dostrzega sens przesłania
- potrafi funkcjonalnie korzystać z zasobów Internetu i źródeł encyklopedycznych
- doskonalą umiejętność analizowania zagadnienia i formułowania opinii, umie określać swoje stanowisko wobec poruszanych zagadnień

- wskazuje i charakteryzuje obecne w mediach (prasa, telewizja) i kulturze (literatura, film, malarstwo) wizerunki rodziców i dzieci
- rozwija umiejętność pracy z filmem edukacyjnym; doskonali sztukę analizy i interpretacji materiału filmowego w kontekście tematu

Metody pracy:

- dyskusja, rozmowa
- projekcja i analiza filmu
- praca w grupach
- wyszukiwanie informacji

Środki dydaktyczne:

- komputer z rzutnikiem lub tablica interaktywna z głośnikami
- film edukacyjny Wydawnictwa WAM *Czcij ojca swego i matkę swoją*
- karteczki lub slajdy z ćwiczeniami
- tablica tradycyjna lub interaktywna do sporządzania wspólnych notatek

Przebieg lekcji:

I. Wprowadzenie do tematu zajęć:

1. Zdefiniuj pojęcia: czcic, szacunek. Określ różnicę między nimi.

Przykładowe odpowiedzi:

Czcic – oddawać cześć, otaczać wielkim szacunkiem

Szacunek – cześć, poważanie, poszanowanie, uznanie

2. Odwołując się do zasobów współczesnej polszczyzny (oficjalnej i potocznej) oraz do staropolskiej odmiany języka polskiego podaj określenia dotyczące rodziców (matki i ojca), z którymi się zetknąłeś jako użytkownik języka bądź czytelnik.

Przykładowe odpowiedzi:

oficjalnie	matka – ojciec – rodzice
potocznie	np. – stary – stara – staruszkowie – wapiak – wapiaki
neutralnie	mama – tata
archaicznie	np. – matula, mateczka, mać, mateńka, matuchna, karmicielka, rodzicielka – ociec – rodzic, rodziciel
zdrobniale	np. – mama, mamusia, mamuśka, mamcia – tata, tatuś, tatko, ojczulek

Które określenie jest Ci najbliższe? Czy w języku można wyrazić szacunek lub pogardę do drugiego człowieka?

3. Ćwiczenie:

Nauczyciel rozdaje kartki lub wyświetla slajd z przysłowiami i wyrażeniami.

Polecenie:

Zapoznaj się z poniższymi sentencjami i wyjaśnij ich sens.

„Niedaleko pada jabłko od jabłoni”

„Jakie jabłko, taka skórka,
Jaka matka, taka córka”

„Jaka matka, taka natka”
(„Jak mać, taka nać”)

„Jakie drzewo, taki klin,
Jaki ojciec, taki syn”

Przykładowa odpowiedź:

– dzieci, kierując się przykładem rodziców, przejmują wzorce zachowań, upodabniają się do nich

4. Dopasuj daty do świąt związanych z rodziną. Z jakimi sytuacjami czy emocjami kojarzą Ci się te święta?

Dzień Matki	26 maja
Dzień Babci	21 stycznia
Dzień Ojca	23 czerwca
Dzień Dziadka	22 stycznia
Dzień Dziecka	1 czerwca

II. Analiza zagadnienia ujętego w temacie lekcji:

1. Zapoznaj się z poniższymi cytatami na temat matki i ojca. Wybierz jeden i opatrz własnym komentarzem.

a) Erich Fromm:

„Matka jest ciepłem, pokarmem, matka jest pełnym błogości stanem zadowolenia i bezpieczeństwa (...). Nic nie musisz zrobić, aby być kochanym – miłość matki nie jest obwarowana żadnym warunkiem (...). Nie trzeba jej zdobywać”.

b) Konstanty Ildefons Gałczyński: (wersz *Spotkanie z matką*)

„Ona mi pierwsza pokazała księżyc
I pierwszy śnieg na świerkach,
I pierwszy deszcz...”.

c) Biblia (Księga Syracha):

„Pan uczył ojca przez dzieci,
a prawa matki nad synami utwierdził.
Kto czci ojca, zyskuje odpuszczenie grzechów,
a kto szanuje matkę, jakby skarby gromadził.
Kto czci ojca, radość mieć będzie z dzieci,
a w czasie modlitwy swej będzie wysłuchany.
Kto szanuje ojca, długo żyć będzie,
a kto posłuszny jest Panu, da wytchnienie swej matce.
Synu, wspomagaj swego ojca w starości,

nie zasmucaj go w jego życiu.

A jeśli by nawet rozum stracił, miej wyrozumiałość,
nie pogardzaj nim, choć jesteś w pełni sił...

Kto porzuca ojca swego, jest jak bluźnierca,
a przeklęty przez Pana, kto pobudza do gniewu swą matkę”.

Sofokles:

„Potężna jest miłość matki; gdyś uczynił coś złego, nie potrafi cię nie-
nawidzić, bo jesteś owocem jej łona”.

e) Józef Ignacy Kraszewski:

„Jest jedna miłość, która nie liczy na wzajemność,
nie szczędzi ofiar, płacze a przebacza,
odepchnięta wraca – to miłość macierzyńska”.

f) Wojciech Młynarski:

„Nie ma jak u mamy – ciepły piec, cichy kąć.
Nie ma jak u mamy – kto nie wierzy, robi błąd”.

2. Czy są normy regulujące i ustanawiające relacje w rodzinie (rodzice – dzieci)?

Przykładowe odpowiedzi:

- prawo natury (więzy krwi)
- normy społeczne i obyczajowe
- Prawo Cywilne i Kodeks Rodzinny. Obowiązki rodziców wobec dzieci (wychowanie, opieka, edukacja, utrzymanie) i dzieci wobec rodziców (podstawa prawna Art. 128 – 131 ustawy z 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. nr 9, poz. 59)
- Dekalog (przykazanie IV – „Czcij ojca swego i matkę swoją”)
- inne

3. W poszukiwaniu autorytetów.

a) Zdefiniuj, co to jest autorytet?

Przykładowa odpowiedź:

Autorytet

- „zaakceptowana zależność”
- człowiek cieszący się w jakiejś dziedzinie lub w opinii pewnych ludzi szczególnym uznaniem, poważaniem

b) Wskaż, kto może być autorytetem dla młodego człowieka.

Przykładowe odpowiedzi:

- rodzic, inny członek rodziny
- nauczyciel, wychowawca
- osoba ze świata nauki, kultury
- duchowny
- inne

c) Wskaż, na czym polega autorytet rodziców (opiekunów prawnych, nauczycieli, wychowawców, przełożonych).

Przykładowe odpowiedzi:

- dobry przykład
- wyjątkowa osobowość
- prawdomówność
- uczciwość
- zgodność czynów ze słowami
- inne

4. Rozważ, jakie mogą być formy okazywania szacunku wobec rodziców i najbliższych. Podaj przykłady budowania dobrych relacji z najbliższymi w codziennych sytuacjach.

Motto:

„Miłość zaczyna się w domu i rozwija się w domu. Tu nigdy nie brak sposobności, aby ją okazać”, Matka Teresa z Kalkuty

Przykładowe odpowiedzi:

- niezakłócona komunikacja werbalna, gotowość do rozmowy
- brak roszczeń, żądań, wygórowanych oczekiwań przekraczających możliwości
- bezinteresowność
- życzliwość, serdeczność
- okazywanie uczuć, ciepła (słowem, gestem)
- poświęcenie czasu i uwagi
- empatia, zrozumienie uczuć, emocji, racji, potrzeb, problemów
- pamięć o ważnych okazjach (urodziny, imieniny, jubileusze, Dzień Mamy, Dzień Ojca itp.)
- uczestnictwo w tradycjach rodzinnych
- uszanowanie dla przekazywanych wartości, tradycji, zwyczajów
- wspólne zakupy, porządki, wypieki
- zrozumienie dla problemów czy słabości dorosłych
- gotowość do przebaczenia
- życie w zgodzie, harmonii
- wsparcie duchowe, fizyczne, materialne; gotowość niesienia pomocy
- miłe niespodzianki
- modlitwa
- opieka nad grobem
- inne

5. Jakie postawy wobec wymagań dorosłych mogą przyjmować dzieci?

Przykładowe odpowiedzi:

- posłuszeństwo, podporządkowanie, uległość
- uznanie autorytetu, relacje oparte na dialogu i wzajemnym zrozumieniu
- bunt, kontestacja, odrzucenie świata wartości oraz autorytetu rodziców /opiekunów
- inne

Która z wymienionych postaw daje poczucie więzi i zapewnia bezpieczeństwo emocjonalne członków rodziny?

6. Jakie są modele postaw rodziców wobec dzieci? Wskaż i scharakteryzuj typy zachowań.

Przykładowe odpowiedzi:

- rodzice surowi, nadmiernie wymagający i kontrolujący
- rodzice nadopiekuńczy, wyręczający, chroniący
- rodzice nieobecni, obojętni, niezaangażowani
- rodzice niewydolni wychowawczo (toksyczni, patologiczni)
- rodzice liberalni, nie stawiający granic
- rodzice odrzucający swoje dziecko (fizycznie lub mentalnie)
- inne

II. Projekcja filmu *Czcij ojca swego i matkę swoją*.

Krótką analizę scenki filmowej np.:

a) Dlaczego Ania zostawiła na lustrze kartkę „Dobrze Cię widzieć tato”?

Przykładowa odpowiedź:

- bohaterka zrozumiała, że jej relacje z ojcem (i babcią) są bliskie, przyjazne, ważne i warte pielęgnowania
- przekonała się, że także ona wpływa na relacje z bliskimi, może je świadomie kształtować

b) Scharakteryzuj Anetę, bohaterkę, która prowadziła przez park nietrzeźwego ojca

Przykładowa odpowiedź:

- bohaterka to młoda dziewczyna: dojrzała, odpowiedzialna, lojalna, dumna, silna, otwarta i szczerza, doświadczona, umiejąca stawić czoła trudnej sytuacji, przekonana o potrzebie wspierania najbliższych

III. Wnioski:

Szacunek, o którym mowa w IV przykazaniu, odnosi się nie tylko do rodziców, ale także do dziadków, nauczycieli, duchownych, przeło-

zonych, osób starszych i doświadczonych. Określa też relacje wierzących z Bogiem, któremu wspólnota Kościoła oddaje cześć.

Szacunek wyraża się nie tylko w uległości i posłuszeństwie lecz także poprzez uznanie dla prezentowanych postaw, wartości i poglądów, poprzez dbałość o dobre relacje, wzajemne zrozumienie czy poprzez czerpanie dobrego przykładu.

Brak szacunku wobec bliźnich może rodzić obojętność ale i wrogość czy pogardę, może wiązać się z odbieraniem komuś godności.

Szacunek do najbliższych i odnalezienie autorytetów w otoczeniu pozwalają budować wiarę w siebie i drugiego człowieka, dają poczucie emocjonalnego bezpieczeństwa, pozwalają przezwyciężać egoizm lub trudności dnia codziennego, uczą świadomych zachowań (słów, gestów, czynów).

IV. Zadanie domowe (dla chętnych):

Zadanie I:

Postaw sobie pytanie: Jakim chciałbym być rodzicem? Jak wychowywałbym swoje dzieci, aby rodzina stanowiła bezpieczną i przyjazną przystań dla wszystkich? Opisz lub narysuj własną projekcję przyszłości.

Zadanie II:

Przygotuj prezentację multimedialną albo napisz rozprawkę na temat motywu matki (lub ojca) w literaturze i sztuce (muzyce, filmie, malarstwie). Zwróć uwagę na różnorodne wizerunki rodziców i relacji w rodzinie.

Propozycja wykorzystania filmu edukacyjnego

NIE ZABIJAJ

podczas lekcji wychowawczej

Temat: NA TROPIE PYTAŃ. *CZY „...WSZYSCY ZABIJAMY”,
„ZBRODNIĘ SĄ WSZĘDZIE” I „NIKT Z NAS NIE JEST BEZ WINY”?*

Przedmiot: lekcja wychowawcza

Etap edukacyjny: gimnazjum, szkoły ponadgimnazjalne

Czas trwania: 45 minut

Cel główny:

- ukazanie wartości życia człowieka
- ukazanie zagrożeń (psychicznych, fizycznych) wobec ludzkiego życia
- uświadomienie konieczności poszanowania godności, zdrowia i życia własnego oraz bliźniego

Cele szczegółowe, uczeń:

- definiuje dosłowne i metaforyczne pojęcie: zabijać
- dostrzega nadrzędną wartość życia i konieczność jego ochrony
- określa rolę i funkcję obrazów śmierci w mediach i kulturze; dostrzega *sacrum* i *profanum* w ujęciu tematu
- poznaje brzmienie i znaczenie wyrażeń oraz związków frazeologicznych związanych ze słowem „zabijać”
- potrafi funkcjonalnie korzystać z zasobów Internetu i źródeł encyklopedycznych
- doskonali umiejętność analizowania zagadnienia i formułowania opinii, umie określać swoje stanowisko wobec poruszanych zagadnień
- rozwija umiejętność pracy z filmem edukacyjnym; doskonali sztukę analizy i interpretacji materiału filmowego w kontekście tematu
- wskazuje i charakteryzuje obecne w mediach (prasa, telewizja) i kulturze (muzyka, literatura, film, malarstwo) motywy przemocy (psy-

chicznej, fizycznej) i zadawania śmierci; pogłębia swoją świadomość złożoności zagadnienia w oparciu o kontekst kulturowy

Metody pracy:

- dyskusja, rozmowa
- projekcja i analiza filmu
- praca w grupach
- notatka mentalna
- wyszukiwanie informacji

Środki dydaktyczne:

- komputer z projektorem lub tablica interaktywna
- film edukacyjny Wydawnictwa WAM *Nie zabijaj*
- wycinki z prasy na temat odbierania życia (morderstwa, zabójstwa, aborcja, eutanazja) lub analiza wiadomości na wybranym internetowym portalu informacyjnym
- zestaw karteczek z ćwiczeniami
- Słownik frazeologiczny, zasoby internetowe

Przebieg lekcji:

I. Wprowadzenie do tematu lekcji

1. Czy są normy regulujące prawo człowieka do życia?

Przykładowe odpowiedzi:

- sumienie
- normy społeczno–prawne np. Kodeks Karny (art. 148 §.1)
- normy religijne np. Dekalog (przykazanie V – „Nie zabijaj”)
- dokumenty prawne kościelne np. Katechizm Kościoła Katolickiego (KKK 2266, 2267)
- normy etyczne (moralne)
- inne

II. Analiza zagadnienia ujętego w temacie lekcji:

1. Odszukaj w źródłach lub zredaguj własną definicję słowa „zabić”.

a) *Słownik języka polskiego*, PWN pod red. M. Szymczaka:

zabić – pozbawić kogoś życia w sposób gwałtowny, zadać komuś śmierć

b) *Słownik języka polskiego*, WN PWN (wersja CD):

zabić – pozbawić życia istotę żywą

c) przykładowe odpowiedzi:

zabić – uśmiercić, zamordować, odebrać komuś życie

2. Dlaczego zdarza się, że człowiek odbiera życie drugiemu człowiekowi? Wpisz do tabeli przykładowe motywy.

Działania nieumyślne, niezamierzone	Działania umyślne, zamierzone wobec innych	Działanie ryzykowne wobec innych
np.: – spowodowanie tragicznego w skutkach wypadku – zbrodnia w afekcie – działanie w odmiennym stanie świadomości – inne	np.: – zbrodnia z premedytacją – zemsta – rozrachunki (mafijne, gangsterskie) – działania na tle rabunkowym, materialnym – udział w nielegalnych procedurach np. łowcy narządów, łowcy polis (wizje futurystyczne) – działania wobec bezbronnych np. aborcja, eutanazja – kara śmierci – inne	np.: – udział w akcjach czy konfliktach zbrojnych, militarnych, – udział w konfliktach na tle rasowym, religijnym – dystrybucja bądź nakłanianie do przyjmowania używek, eksperymentowania – przemoc psychiczna (słowna) i fizyczna – inne

3. Jakie formy może przyjmować „zbrodnia na sobie”?

Przykładowe odpowiedzi:

- odebranie sobie życia (samobójstwo)
- śmierć odroczone np. śmiertelne w skutkach używki i eksperymenty
- inne

4. Dlaczego niektórzy ludzie (także bohaterowie literaccy, filmowi) porzucają się na desperacki czyn, próbując targnąć się na swoje życie?

Przykładowe odpowiedzi:

- niepowodzenie w życiu osobistym (nieszczęśliwa miłość, problemy w szkole, w pracy, w środowisku społecznym itp.)

- bankructwo finansowe
- choroby duszy i ciała
- światopogląd
- inne

5. Jaki jest obraz śmierci i zbrodni we współczesnych mediach (prasa, telewizja, Internet)?

a) Na podstawie wycinków prasowych lub zasobów portali informacyjnych czy posiadanej wiedzy z mediów podaj przykłady tragicznej śmierci, zbrodni lub zabójstwa w ostatnim czasie.

Przykładowe odpowiedzi:

- tragiczne wypadki samochodowe, kolejowe, lotnicze
- tragiczna w skutkach przemoc lub zaniedbania wobec dzieci czy ludzi starszych, chorych
- tragedie rodzinne i społeczne
- konflikty zbrojne, rasowe, religijne
- inne

b) Zastanów się, dlaczego tematy zbrodni, zabójstw, przestępstw zajmują tak dużo miejsca we współczesnych mediach.

Przykładowe odpowiedzi:

- świadczą o skali zjawiska
- przyciągają uwagę czytelników, widzów, słuchaczy
- są „atrakcyjne”, nośne medialnie
- ukazują problemy współczesnego świata
- wskazują na odwieczne problemy i doświadczenia ludzkości
- inne

III. Projekcja filmu *Nie zabijaj*

1. Krótka analiza scenki filmowej.

a) Scharakteryzuj dziennikarza prowadzącego program publicystyczny „Tropiciel zbrodni”. Zwróć uwagę na zmianę jego postawy i wizerunku podczas rozmowy z detektywem.

Przykładowa odpowiedź:

- młody, niedoświadczony dziennikarz;
- początkowo: bezczelny, napastliwy, ofensywny, żądny sensacji, traktujący temat bardzo instrumentalnie, arogancki, pozbawiony taktu, empatii, chorobliwie ambitny, egocentryczny
- pod koniec wywiadu: zaskoczony przebiegiem rozmowy, dotknięty, speszony, milczący, wycofany
- inne

b) Co to jest „wolność słowa”?

Wikipedia:

wolność słowa – prawo do publicznego wyrażania własnego zdania oraz poglądów, a także jego poszanowania przez innych.

Słownik języka polskiego, WN PWN (wersja CD):

wolność słowa – prawo do swobodnego wypowiedzania swoich myśli.

c) Jak dziennikarz rozumie pojęcie „wolności słowa”?

Przykładowa odpowiedź:

- twierdzi, że wolność słowa polega na prawie do wypowiedzania się w sposób pozbawiony wszelkich ograniczeń (obyczajowych, etycznych, społecznych itp.); nie zwraca uwagi na uczucia innych; czuje się bezkarny w wygłaszaniu swoich opinii na temat innych ludzi

d) Czy zgadzasz się z poglądem filmowego dziennikarza na temat „wolności słowa”?

Przykładowa opinia:

- słowa powinny być wypowiedzane świadomie, poprzedzone refleksją, by wyrażały prawdę i dobro
- należy brać pod uwagę uczucia i poglądy rozmówcy, słuchacza, odbiorcy

e) Czy zgodzisz się z opinią, że słowo jest bronią i może zabijać?

Przykładowe odpowiedzi:

- należy mieć świadomość, iż słowo jest ważnym narzędziem w rękach człowieka; słowem można wesprzeć i uleczyć ale słowem można też zranić i „zabić” człowieka.

- agresja słowna jest formą przemocy psychicznej
- za pomocą słowa można obrazić, znieważać, poniżyć, upokorzyć
- za przemoc słowną (w mowie i piśmie) grożą sankcje karne
- za pomocą słowa można zmanipulować człowieka
- inne

f) Jaki stosunek do teorii detektywa wyrażają bohaterowie scenki filmowej – młodzi widzowie programu „Tropiciel zbrodni”?

Przykładowa odpowiedź:

- Marek przyznaje rację Kozłowskiemu
- Aneta uważa, że zamiast szukać winnych, należy budować dobre relacje z drugim człowiekiem na co dzień w swoim życiu. Potwierdzeniem – przyjaźń z niepełnosprawną koleżanką.

Wnioski:

Człowiek wobec zagrożeń (cywilizacyjnych, społecznych i in.) powinien chronić życie swoje i bliźniego poprzez działanie (gest, uczynek) ale i słowo. Zabijanie to nie tylko dosłowne odebranie życia (komuś lub sobie) gwałtownie lub „po trochu”. Do zbrodni dnia codziennego należą też różne formy przemocy fizycznej i psychicznej (np. słownej). Przyczyniają się one do odbierania bliźniemu godności, bezpieczeństwa emocjonalnego, poczucia wartości a nawet sensu życia. Należy sobie uświadomić wartość ludzkiego życia, konieczność poszanowania prawa do wolności, godności, zdrowia i życia własnego oraz drugiego człowieka.

Współczesny odbiorca mediów powinien mieć też świadomość mechanizmów, które przyczyniają się do upowszechniania drastycznych obrazów i kumulacji treści związanych z zabijaniem w świecie. Śmierć stała się towarem medialnym.

IV. Ćwiczenie uzupełniające:

Nauczyciel rozdaje pocięte karteczki lub wyświetla slajd z tabelką. Praca w parach.

Polecenie: Do wskazanych wyrażen i związków frazeologicznych z użyciem wyrazu „zabijać” dopasujcie ich znaczenie np.

<i>Zabić wzrokiem</i>	Popatrzeć na kogoś z dezaprobatą, niechęcią, wrogością
<i>Zabijać czas</i> (<i>Robić coś dla zabicia czasu</i>)	Zajmować się byle czym, robić coś po to, żeby mieć wrażenie szybszego mijania czasu, żeby się nie nudzić
<i>Zabić coś</i> (inicjatywę, sumienie, zapal)	Zniszczyć, stłumić, sparaliżować, unicestwić w kimś
<i>Zabić głód</i>	Zaspokoić potrzebę głodu
<i>Zabić komuś ćwieka (w głowę)</i> (<i>zabić komuś klina w głowę</i>)	Sprawić komuś kłopot, zmuszając do uporczywego myślenia o pewnej określonej rzeczy, sprawie itp.; też: dać komuś bardzo trudne zadanie
<i>Spać jak zabity</i>	Spać bardzo mocno, twardo
<i>Świat (kąt) zabity deskami,</i> <i>Wieś (okolica) zabita deskami</i>	Miejscowość oddalona od ośrodków kulturalnych i społecznych, zapadła dziura, prowincja
<i>Co Cię nie zabije, to Cię wzmocni</i> <i>Quid Te Non Necaverit, Certe Confirmabit</i>	Człowiek, doświadczając w życiu różnych trudów i przeszkód, hartuje swój charakter i wolę, wzmacnia się
<i>Zabijać się o coś</i>	Bardzo się o coś starać, walczyć o coś np. o pieniądze, o stanowisko

V. Zadanie domowe (dla chętnych):

Temat I:

Rozważ trafność zawartych w wypowiedzi filmowego detektywa Koźłowskiego tez, że „wszyscy zabijamy”, „zbrodnie są wszędzie” oraz że „nikt z nas nie jest bez winy”? Przekonaj o słuszności bądź bezzasadności takiego przekonania.

Temat II:

Jaki obraz zbrodni i zbrodniarza występuje w znanych Ci tekstach kultury (film, literatura, malarstwo)? Sporządź prezentację multimedialną bądź napisz rozprawkę na temat motywu zbrodni w literaturze i sztuce. Określ motywy działania bohaterów oraz scharakteryzuj postawę wybranych postaci. Na podstawie przywołanych utworów rozważ, czy zbrodniarz może uniknąć konsekwencji swojego czynu? (np. prawnych, psychicznych).

Propozycja wykorzystania filmu edukacyjnego
MIŁOŚĆ
podczas lekcji wychowawczej

Temat: *DBAJ O MIŁOŚĆ...*

Przedmiot: lekcja wychowawcza

Etap edukacyjny: gimnazjum, szkoły ponadgimnazjalne

Czas trwania: 45 minut

Cel główny:

- ukazanie nadrzędnej roli miłości w życiu człowieka i w relacjach międzyludzkich
- uświadomienie odpowiedzialności za siebie i drugiego człowieka

Cele szczegółowe, uczeń:

- definiuje pojęcie miłości
- określa rolę oraz funkcję miłości w życiu człowieka i w relacjach międzyludzkich
- rozwija w sobie postawę serdeczności, życzliwości, empatii, altruizmu, poszanowania dla drugiego człowieka
- potrafi funkcjonalnie korzystać z zasobów Internetu i źródeł encyklopedycznych
- doskonalą umiejętność analizowania zagadnienia i formułowania opinii, umie określać swoje stanowisko wobec poruszanych zagadnień
- poznaje cytaty lub teksty literackie dotyczące miłości
- rozwija umiejętność pracy z filmem edukacyjnym; doskonalą sztukę analizy i interpretacji materiału filmowego w kontekście tematu
- wskazuje i charakteryzuje obecne w mediach (prasa, telewizja) i kulturze (muzyka, literatura, film, malarstwo) wizerunki miłości; pogłębia swoją świadomość złożoności zagadnienia w oparciu o kontekst kulturowy

Metody pracy:

- dyskusja, rozmowa
- projekcja i analiza filmu
- praca w grupach
- wyszukiwanie informacji
- sporządzanie notatek np. mapy mentalnej

Środki dydaktyczne:

- komputer z rzutnikiem lub tablica interaktywna z głośnikami
- film edukacyjny Wydawnictwa WAM *Miłość*
- karteczki z ćwiczeniami i do notatek
- źródła encyklopedyczne: np. Słownik symboli, Księga cytatów, zasoby internetowe (np. *Wikipedia*)
- tablica tradycyjna lub interaktywna do sporządzania wspólnych notatek

Przebieg lekcji:

I. Wprowadzenie do tematu zajęć:

1. Symbolika miłości. Jakie symbole kojarzą Ci się z uczuciem miłości? Wymień je i narysuj (na kartce lub na tablicy) albo poszukaj w graficznych zasobach Internetu i zaprezentuj wybrane obrazy.

Przykładowe propozycje uczniów:

- serce (czerwone lub przebite strzałą)
- czerwień
- Amor (w mitologii rzymskiej bóg miłości)
- strzała
- róża z kolcami
- obrączka
- inne

II. Analiza zagadnienia ujętego w temacie lekcji:

1. Zastanów się, czym, Twoim zdaniem, jest miłość. Podaj własną definicję miłości. Sprawdź encyklopedyczną definicję w słowniku lub źródłach internetowych.

a) Miłość w definicji uczniów. Uczniowie, pod kierunkiem nauczyciela, robią mapę mentalną na tablicy (tradycyjnej lub interaktywnej).

Przykładowe odpowiedzi:

Miłość – najważniejsze uczucie określające relacje między ludźmi

- sens życia
- dawanie siebie innym
- źródło spełnienia i siły
- źródło szczęścia i radości
- troska o drugiego człowieka
- patrzeć w tym samym kierunku (wspólne dążenia, cele)
- inne

Prezentacja na tablicy multimedialnej lub odczytanie encyklopedycznych definicji:

b) *Słownik języka polskiego*, WN PWN pod red. M. Szymczaka:

Miłość – głębokie przywiązanie do kogoś lub czegoś, umiłowanie, kochanie kogoś, czegoś; gorące, namiętne uczucie do osoby płci odmiennej.

c) *Słownik języka polskiego*, WN PWN (wersja CD):

Miłość – głębokie przywiązanie do kogoś lub czegoś; też: silne uczucie sympatii do osoby płci odmiennej, połączone z pożądaniem jej.

d) *Wikipedia*:

Miłość – uczucie skierowane do osoby połączone z pragnieniem dobra i szczęścia. Miłość może być rozumiana jako emocja wywołana poczuciem silnej więzi międzyludzkiej. Określenie „miłość” może odnosić się do różnorodnych uczuć, stanów i postaw. Miłość daje zadowolenie i umożliwia samorealizację dzięki obecności drugiego człowieka. Rozmaitość użyć i znaczeń połączona z zawiloscią uczuć i postaw składających się na miłość powoduje, że jest trudna do jednoznacznego zdefiniowania.

Miłość jest przedmiotem i źródłem inspiracji dla twórców sztuki oraz literatury, religii i psychologii. Przez niektórych ludzi bywa uważana za sens życia ludzkiego – czyniąca je prawdziwym i w pełni szczęśliwym.

2. Jak rozpoznać miłość? Literacka i muzyczna inspiracja na podstawie cytatu „Czy to jest przyjaźń, czy to jest kochanie?” z utworu Adama Mickiewicza pt. *Niepewność*. Wykonanie – Marek Grechuta (nagranie dostępne na You Tube).

3. Wymień uczucia i emocje, które towarzyszą miłości. Wpisz do tabeli pozytywne i negatywne stany mające związek z doświadczaniem uczucia miłości w różnych jej wymiarach.

Przykładowe odpowiedzi uczniów:

emocje, uczucia, stany pozytywne (budujące, uskrzydlające):	emocje, uczucia, stany negatywne (niszczące, toksyczne):
<ul style="list-style-type: none"> – przyjaźń – altruizm – empatia – zrozumienie – życzliwość – serdeczność – zadurzenie – fascynacja – namiętność – tęsknota – troska – inne 	<ul style="list-style-type: none"> – zaborczość – zazdrość – odrzucenie – cierpienie – niespełnienie – inne

4. Ćwiczenie (praca w grupach):

Obrazy miłości jako odwieczny, niewyczerpany motyw w kulturze.

Klasa dzieli się na cztery grupy zadaniowe. Nauczyciel rozdaje kartki A4 z instrukcją oraz miejscem na notatki.

Polecenie: Korzystając z dostępnych źródeł i własnej wiedzy sporządźcie wykaz tekstów kultury, które podejmują temat miłości jako nadrzędny. Zwróćcie uwagę na różne ujęcia miłości (pozytywne i negatywne) i wielość jej aspektów (miłość duchowa, zmysłowa, rodzicielska, patriotyczna itp.).

Grupa I. Miłość w literaturze.

Grupa II. Miłość w sztuce.

Grupa III. Miłość w filmie.

Grupa IV. Miłość w muzyce.

Uczniowie prezentują wyniki poszukiwań. Podają tytuły i autorów bądź wykonawców wskazanych tekstów kultury oraz krótko charakteryzują obrazy miłości w sztuce.

5. Ćwiczenie:

Nauczyciel rozdaje pocięte karteczki lub wyświetla slajd z tabelką.

Polecenie: Dopasuj pary literackich kochanków do autora i tytułu dzieła.

William Szekspir, <i>Romeo i Julia</i>	Romeo i Julia
Adam Mickiewicz, <i>Pan Tadeusz</i>	Tadeusz i Zosia
William Szekspir, <i>Hamlet</i>	Hamlet i Ofelia
Adam Mickiewicz, <i>Romantyczność</i>	Jasiek i Karusia
Bolesław Prus, <i>Lalka</i>	Stanisław Wokulski i Izabela Łęcka
Johann Wolfgang Goethe, <i>Cierpienia młodego Wertera</i>	Werter i Lotta
Jan Parandowski, <i>Mitologia</i>	Orfeusz i Eurydyka
<i>Dzieje Tristana i Izoldy</i>	Tristan i Izolda

Podaj, jeśli znasz, inne znane Ci pary kochanków literackich.

6. Jakie można wyróżnić typy miłości?

Przykładowe odpowiedzi uczniów:

- miłość do siebie (od akceptacji po narcyzm)
- miłość bliźniego
- miłość rodzicielska (ojcowska, matczyna)
- miłość małżeńska
- miłość do ojczyzny, narodu
- miłość duchowa, platoniczna (komunia serc, dusz)
- miłość erotyczna (zmysłowa, cielesna)
- miłość do świata
- wolna miłość
- miłość do Boga

- agape tj. bezwarunkowa miłość Boga do człowieka; moralny ideał miłości w etyce chrześcijańskiej; w stosunku do człowieka: miłość bezinteresowna, ofiarna, pełna poświęcenia i troski o bliźniego
- inne

7. Ćwiczenie: Miłość w „skrzydlatych słowach”

Nauczyciel rozdaje karteczki lub wyświetla slajdy z pojedynczymi cytatami.

Polecenie: Zapoznaj się z cytatami i sentencjami na temat miłości. Która myśl, Twoim zdaniem, najtrafniej wyraża istotę miłości.

„Będziesz miłował Pana Boga twego całym swoim sercem, całą swoją duszą, całym swoim umysłem i całą swoją mocą. To jest największe i pierwsze przykazanie. Drugie podobne jest do niego: Będziesz miłował bliźniego swego jak siebie samego”, *Biblia (Mt 22, 37–40)*

„Miłość nie polega na wzajemnym wpatrywaniu się w siebie, ale na wspólnym patrzeniu w tym samym kierunku”, Antoine de Saint Exupéry

„Niedojrzała miłość mówi: Kocham cię, ponieważ cię potrzebuję. Dojrzała miłość mówi: Potrzebuję cię, ponieważ cię kocham”, Erich Fromm

„Każde głębsze uczucie prowadzi do cierpienia. Miłość bez cierpienia nie jest miłością”, Jan Twardowski

„Pierwsze westchnienie miłości to ostatnie wejrzenie rozumu”, Eliza Orzeszkowa

„Serce nie sługa, nie zna, co to pany,
Nie da się okuć przemocą w kajdany”, Jan Nepomucen Kamiński

„Kochać to oddać wszystko i oddać samego siebie”, św. Teresa od Dzieciątka Jezus

„Miłość cierpliwa jest,
łaskawa jest.
Miłość nie zazdrości,
nie szuka poklasku,
nie unosi się pychą;
nie dopuszcza się bezwstydu,
nie szuka swego,
nie unosi się gniewem,
nie pamięta złego;
nie cieszy się z niesprawiedliwości,
lecz współweseli się z prawdą.
Wszystko znosi,
wszystkiemu wierzy,
we wszystkim pokłada nadzieję,
wszystko przetrzyma.
Miłość nigdy nie ustaje”, *Biblia (1 List do Koryntian), św. Paweł*

„Jedna kropla miłości jest więcej warta niż ocean dobrych chęci i rozumu”, <i>Blaise Pascal</i>
„Jeżeli naprawdę kocham jakąś osobę, kocham wszystkich, kocham świat, kocham życie. Jeżeli mogę powiedzieć do kogoś: „Kocham cię”, muszę temu komuś powiedzieć: „Kocham w tobie wszystkich, przez ciebie kocham świat, kocham też samego siebie”, Erich Fromm
„Miłość nie pragnie, aby jej dogadzano, ani nie stara się o własną wygodę; lecz troszczy się o dobro innych i buduje Niebo pośród piekielnej rozpacz”, William Blake
„Świat bez miłości jest martwym światem i zawsze przychodzi godzina, kiedy człowiek zmęczony błaga o twarz jakiejś istoty i serce olśnione czułością”, Albert Camus

Podaj, jeśli znasz, inne sentencje i maksymy na temat miłości.

III. Projekcja filmu *Miłość*

1. Krótka analiza scenki filmowej.

a) O jakich typach miłości mowa jest w historyjce filmowej?

Przykładowe odpowiedzi:

- miłość młodzieńcza chłopaka i dziewczyny
- miłość braterska (rozmowa o uczuciach)
- miłość macierzyńska
- inne

b) Jakie formy może przyjąć „dbanie o miłość”? Dlaczego warto pielegnować uczucia?

Przykładowe odpowiedzi:

- troska o najbliższych (brat)
- wybaczenie, darowanie win (mama)
- pamięć o bliskich (rozumienie potrzeb innych)
- celebrowanie wspólnych chwil (urodziny)
- wspólne spędzanie czasu, wzajemne inspirowanie się (wyjście na koncert)
- miłe niespodzianki (tort w parku)
- inne

c) Jakie przeszkody mogą stać na drodze miłości?

Przykładowe odpowiedzi:

- egoizm, egocentryzm
- niedopowiedzenia
- gniew
- upór
- fałszywy honor
- brak refleksji
- inne

IV. Wnioski:

Miłość to uczucie nadrzędne w życiu ludzkim. Przejawia się w różnych formach; od spojrzenia, słowa przez gest i uczynek. Buduje poczucie wartości i utrwała więzi ludzkie, nadaje sens ziemskiej egzystencji; jest źródłem siły, radości, nadziei i wiary. O miłość warto dbać.

V. Dedykacja muzyczna:

Tadeusz Nalepa, *Dbaj o miłość* (nagranie dostępne na You Tube).

VI. Zadanie domowe (dla chętnych):

Przygotuj prezentację multimedialną lub napisz rozprawkę na temat miłości w literaturze i sztuce (muzyce, filmie, malarstwie). Zwróć uwagę na różne ujęcia tego motywu oraz rolę, jaką przypisuje się temu uczuciu.

Filmowe godziny wychowawcze CZ.2

Obiecałeś

Czy warto dotrzymać danego słowa ?
Film pokazuje, że można pogodzić spotkanie z dziewczyną z wywiązaniem się z obietnicy danej młodszemu bratu.

Czas trwania: 4'59"

Czuj ojca swego i matkę swoją

Cieszysz się, że mnie widzisz? - pyta dorastającą córkę jej ojciec. Odpowiedź wcale nie jest oczywista. Film pokazuje różne oblicza rodzicielskiej i dziecięcej miłości.

Czas trwania: 4'09"

Nie zabijaj

Televizyjny detektyw w programie „Tropiciel zbrodni” wyjawia niewygodne tajemnice prowadzącego. Televizyjny show prowokuje do dyskusji dwójkę młodych widzów.

Czas trwania: 5'12"

Miłość

I to ma być miłość?! - zastanawia się główny bohater po kłótni z dziewczyną. Przyszłość jego związku rysuje się w ciemnych barwach. Z pomocą przychodzi młodszy brat.

Czas trwania: 4'17"

Scenariusz i reżyseria: Tomasz Mucha

Filmy edukacyjne z serii: **O co chodzi?** adresowane są głównie do uczniów szkół gimnazjalnych i średnich. Dotyczą problemów, z którymi młody człowiek styka się w codziennym życiu. Nie zawsze samodzielnie znajduje odpowiedź na nurtujące go pytania. Historie opowiedziane w filmach powinny mu w tym pomóc. Prowokują i zachęcają do dyskusji. Mogą być zatem ciekawą propozycją dla indywidualnego odbiorcy, jak i doskonałą pomocą dydaktyczną dla wychowawców w szkole.

WYDAWNICTWO WAM

ul. Kopernika 26, 31-501 Kraków
tel. 12 62 93 200, faks 12 42 95 003
e-mail: wam@wydawnictwowam.pl
www.wydawnictwowam.pl

DZIAŁ HANDLOWY

tel. 12 62 93 254-255, faks 12 62 93 496
e-mail: handel@wydawnictwowam.pl

KSIĘGARNIA WYSYŁKOWA

tel. 12 62 93 260, 12 62 93 446-447
faks 12 62 93 261
e.wydawnictwowam.pl

Drukarnia Wydawnictwa WAM
ul. Kopernika 26, 31-501 Kraków